

Θέμα Α

Α1. Άσκηση Σ - Λ

1. Ταυτόχρονη αύξηση της ζήτησης και μείωση της προσφοράς αυξάνει οπωσδήποτε την τιμή ισορροπίας.
Σ (Βλέπε σελ.98-99)
2. Η βασική επιδίωξη των επιχειρήσεων σε ότι αφορά το σχηματισμό των τιμών δεν έρχεται σε αντίθεση με τη βασική επιδίωξη των καταναλωτών.
Λ (Βλέπε σελ.93)
3. Αν η ζήτηση ενός αγαθού είναι πλήρως ανελαστική τότε κάθε αύξηση της προσφοράς αυξάνει την ποσότητα ισορροπίας.
Λ (Βλέπε σελ.43,98)
4. Όταν παρουσιάζεται έλλειμμα στην αγορά ενός αγαθού, με κάθε αύξηση της τιμής του αγαθού θα μειώνεται και το έλλειμμα.
Σ (Βλέπε σελ.94)
5. Αν μειωθεί η προσφορά με σταθερή τη ζήτηση θα μειωθεί η ποσότητα ισορροπίας και θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας.
Σ (Βλέπε σελ.98)
(Μονάδες 3 X 5)

Άσκησης πολλαπλής επιλογής

Α2. Ποιο από τα παρακάτω αντιστοιχεί στις τιμές παρέμβασης ή ασφάλειας των γεωργικών προϊόντων:

- a. Έχουν σαν στόχο την προστασία του καταναλωτή από υπερβολική άνοδο των τιμών.
- b. Έχουν σαν στόχο την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών
- c. Δημιουργούν μαύρη αγορά
- d. Δημιουργούν ελλείμματα

(Βλέπε σελ.101)

Α3. Όταν επιβάλλεται κατώτατη τιμή από το κράτος το πλεόνασμα αγοράζεται από αυτό, τα έσοδα ενός παραγωγού:

- a. Αυξάνονται
- b. Παραμένουν σταθερά
- c. Μειώνονται
- d. Υποδιπλασιάζονται

(Βλέπε σελ. 101)

(Μονάδες 5 X 2)

Θέμα Β

Ερωτήσεις ανάπτυξης

B1. Να εξηγήσετε τη μεταβολή στην τιμή και την ποσότητα ισορροπίας λόγω της μεταβολής της ζήτησης.

Απάντηση: Έστω η καμπύλη προσφοράς S και η καμπύλη ζήτησης $D1$ ενός αγαθού [διάγραμμα 5.3.]. Η τομή των δυο καμπυλών $E1$ δίνει την τιμή ισορροπίας $P1$ και την ποσότητα ισορροπίας $Q1$. Όπως γνωρίζουμε, αν μεταβληθεί ένας προσδιοριστικός παράγοντας της ζήτησης (π.χ. το εισόδημα, οι προτιμήσεις των καταναλωτών κτλ.), θα έχουμε μεταβολή της ζήτησης. Αυτό ισοδυναμεί γραφικά με μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης. Ας υποθέσουμε ότι αυξάνεται η ζήτηση λόγω μεταβολής ενός προσδιοριστικού παράγοντα της ζήτησης (π.χ. αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών). Η καμπύλη ζήτησης τότε μετατοπίζεται δεξιά (υποθέτουμε ότι το αγαθό είναι κανονικό) στη θέση $D2$, και τέμνει την καμπύλη προσφοράς στο σημείο $E2$. Στο νέο σημείο ισορροπίας $E2$ αντιστοιχεί μεγαλύτερη τιμή ισορροπίας $P2$ και μεγαλύτερη ποσότητα ισορροπίας $Q2$. Επομένως, με σταθερή την προσφορά, όταν αυξάνεται η ζήτηση, αυξάνεται και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας. Ας υποθέσουμε τώρα ότι μειώνεται η ζήτηση λόγω μεταβολής ενός προσδιοριστικού παράγοντα της ζήτησης (π.χ. μείωση της τιμής ενός υποκατάστατου αγαθού). Η καμπύλη ζήτησης τότε μετατοπίζεται αριστερά, στη θέση $D3$, και τέμνει την καμπύλη προσφοράς στο σημείο $E3$. Στο νέο σημείο ισορροπίας $E3$ αντιστοιχεί μικρότερη τιμή ισορροπίας $P3$ και μικρότερη ποσότητα ισορροπίας $Q3$. Επομένως, με σταθερή την προσφορά, όταν μειώνεται η ζήτηση, μειώνεται και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.

(Μονάδες 12)

B2. Να εξηγήσετε τη μεταβολή στην τιμή και την ποσότητα ισορροπίας λόγω της μεταβολής της προσφοράς

Απάντηση: Έστω η καμπύλη προσφοράς $S1$ και η καμπύλη ζήτησης D ενός αγαθού [διάγραμμα 5.4.]. Η τομή των δυο καμπυλών $E1$ δίνει την τιμή ισορροπίας $P1$ και την ποσότητα ισορροπίας $Q1$. Όπως γνωρίζουμε, αν μεταβληθεί ένας προσδιοριστικός παράγοντας της προσφοράς (π.χ. το κόστος παραγωγής, η τεχνολογία κτλ.), θα έχουμε μεταβολή της προσφοράς. Αυτό ισοδυναμεί γραφικά με μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς. Ας υποθέσουμε ότι αυξάνεται η προσφορά λόγω βελτίωσης της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού. Η καμπύλη προσφοράς τότε μετατοπίζεται δεξιά, στη θέση $S2$, και τέμνει την καμπύλη ζήτησης στο σημείο $E2$. Στο νέο σημείο ισορροπίας $E2$ αντιστοιχεί μικρότερη τιμή ισορροπίας $P2$ και μεγαλύτερη ποσότητα ισορροπίας $Q2$. Επομένως, με σταθερή τη ζήτηση, όταν αυξάνεται η προσφορά, μειώνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας αυξάνεται. Ας υποθέσουμε τώρα ότι μειώνεται η προσφορά λόγω αύξησης των τιμών των παραγωγικών

συντελεστών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού. Η καμπύλη προσφοράς τότε μετατοπίζεται αριστερά, στη θέση S_3 και τέμνει την καμπύλη ζήτησης στο σημείο E_3 . Στο νέο σημείο ισορροπίας E_3 αντιστοιχεί μεγαλύτερη τιμή ισορροπίας P_3 και μικρότερη ποσότητα ισορροπίας Q_3 . Επομένως, με σταθερή τη ζήτηση, όταν μειώνεται η προσφορά, αυξάνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται

(Μονάδες 13)

Θέμα Γ

Μια αγορά περιγράφεται από τις ακόλουθες εξισώσεις ζήτησης και προσφοράς $Q_s = 36 + 7P$ και $Q_D = 58 - 4P$. Να υπολογίσετε:

Γ1. Την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας.

- a. $P_0 = 4$, $Q_0 = 30$
- b. $P_0 = 5$, $Q_0 = 40$
- c. $P_0 = 1$, $Q_0 = 40$
- d. $P_0 = 2$, $Q_0 = 50$

Απάντηση:

$$Q_D = Q_S \Leftrightarrow 58 - 4P_0 = 36 + 7P_0 \Leftrightarrow$$

$$-11P_0 = -22 \Leftrightarrow P_0 = 2$$

$$Q_0 = 36 + 7(2) \Leftrightarrow Q_0 = 36 + 14$$

$$\mathbf{Q_0 = 50}$$

(Μονάδες 7)

Γ2. Το έλλειμμα ή πλεόνασμα όταν η τιμή είναι $P = 3$:

- a. Πλεόνασμα 11 μονάδων
- b. Έλλειμμα 11 μονάδων
- c. Έλλειμμα 15 μονάδων
- d. Πλεόνασμα 15 μονάδων

Απάντηση:

$$P = 3: Q_D = 58 - 4(3) \Leftrightarrow 58 - 12 = 46 \text{ μονάδες}$$

$$P = 3: Q_S = 36 + 7(3) \Leftrightarrow 36 + 21 = 57 \text{ μονάδες}$$

$$\text{Αφού } Q_S > Q_D \text{ έχουμε 'πλεόνασμα' } = Q_S - Q_D \Leftrightarrow 57 - 46 = \mathbf{11 \text{ μονάδες}}$$

(Μονάδες 6)

Γ3. Σε ποια τιμή παρουσιάζεται έλλειμμα 11 μονάδων ;

- a. $P = 1$
- b. $P = 2$
- c. $P = 4$
- d. $P = 5$

Απάντηση:

$$\begin{aligned}\text{Έλλειμμα} = Q_D - Q_S &\Leftrightarrow 11 = 58 - 4P - 36 - 7P \Leftrightarrow 11P = 22 - 11 \\ &\Leftrightarrow 11P = 11 \Leftrightarrow \mathbf{P = 1}\end{aligned}$$

(Μονάδες 5)

Γ4. Αν το κράτος επιβάλλει ανώτατη τιμή $P_A = 1$, ποιο θα είναι το ύψος του πιθανού 'καπέλου';

- a. 1
- b. 4,25
- c. 2,75
- d. 3,75

Απάντηση:

$$Q_{SA} = 36 + 7P_A \Leftrightarrow 36 + 7(1) = 43$$

$$Q_D = 58 - 4P_2 \Leftrightarrow 43 = 58 - 4P_2 \Leftrightarrow 4P_2 = 58 - 43 \Leftrightarrow 4P_2 = 15 \Leftrightarrow \mathbf{P_2 = 3,75}$$

$$\text{'καπέλο'} = P_2 - P_A \Leftrightarrow 3,75 - 1 = \mathbf{2,75}$$

(Μονάδες 7)

Θέμα Δ

Έστω ότι η αγορά περιγράφεται από τις εξισώσεις:

$$Q_D = 60 - P \text{ και } Q_S = -20 + 4P.$$

Δ1. Ποια θα είναι η ποσότητα του πλεονάσματος αν η Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίσει κατώτατη τιμή για τους παραγωγούς του σιταριού ύψους 30 €;

- a. 30
- b. 70
- c. 120
- d. 100

Απάντηση:

$$Q_D = 60 - P_k \Leftrightarrow 60 - 30 = 30$$

$$Q_S = -20 + P_k \Leftrightarrow -20 + 120 = 100$$

$$\text{Πλεόνασμα} = Q_S - Q_D \Leftrightarrow 100 - 30 = \mathbf{70 \text{ μονάδες}}$$

(Μονάδες 5)

Δ2. Ποια θα είναι στην περίπτωση αυτή η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού;

- a. 1.200 €
- b. 3.000 €
- c. 900 €
- d. **2.100 €**

Απάντηση:

$$P_k (Q_S - Q_D) = 30 * 70 = 2.100 \text{ €}$$

(Μονάδες 2)

Δ3. Ποια θα είναι στην περίπτωση αυτή η μεταβολή των συνολικών εσόδων των παραγωγών;

- a. 4.836 €
- b. 1.252 €
- c. **2.296 €**
- d. 3.020 €

Απάντηση:

$$Q_D = Q_S \Leftrightarrow 60 - P_0 = -20 + 4P_0 \Leftrightarrow$$

$$-5P_0 = -80 \Leftrightarrow P_0 = \mathbf{16}$$

$$Q_0 = 60 - (16) \Leftrightarrow \mathbf{Q_0 = 44}$$

$$\Sigma.E._0 = P_0 * Q_0 \Leftrightarrow 16 * 44 = 704 \text{ €}$$

$$\Sigma.E._\Gamma = P_k * Q_s \Leftrightarrow 30 * 100 = 3.000 \text{ €}$$

$$P_k * Q_s - P_0 * Q_0 \Leftrightarrow 3.000 - 704 = \mathbf{2.296 \text{ €}}$$

(Μονάδες 8)

Δ4. Να υπολογίσετε την ποσοστιαία μεταβολή της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών, σε σχέση με την αρχική ισορροπία.

- a. 27,8 %
- b. 326 %
- c. - 30,2 %
- d. - 82,5 %

Απάντηση:

$$\begin{aligned} \Sigma \Delta_A &= P_k * Q_D \Leftrightarrow 30 * 30 = 900 \\ 0 \rightarrow A: \% \Sigma \Delta &= \frac{\Sigma \Delta_A - \Sigma \Delta_0}{\Sigma \Delta_0} * 100 \Leftrightarrow \frac{900 - 704}{704} * 100 \\ &\Leftrightarrow \frac{196}{704} * 100 \Leftrightarrow \mathbf{27,8\%} \end{aligned}$$

(Μονάδες 3)

Δ5. Αν αυξηθεί η ζήτηση του σιταριού κατά 50% ποια θα είναι η νέα τιμή και ποσότητα ισορροπίας;

- a. $P_0 = 32$, $Q_0 = 48$
- b. $P_0 = 20$, $Q_0 = 60$
- c. $P_0 = 48$, $Q_0 = 44$
- d. $P_0 = 24$, $Q_0 = 73$

Απάντηση:

$$\begin{aligned} Q'_D &= 1,5 * Q_D \Leftrightarrow Q'_D = 90 - 1,5P \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow 90 - 1,5P_0 = -20 + 4P_0 \\ &\Leftrightarrow -5,5 P_0 = -110 \Leftrightarrow \mathbf{P_0 = 20} \\ &Q_0 = -20 + 4(20) \\ &\Leftrightarrow -20 + 80 = 60 \\ &\Leftrightarrow \mathbf{Q_0 = 60} \end{aligned}$$

(Μονάδες 7)